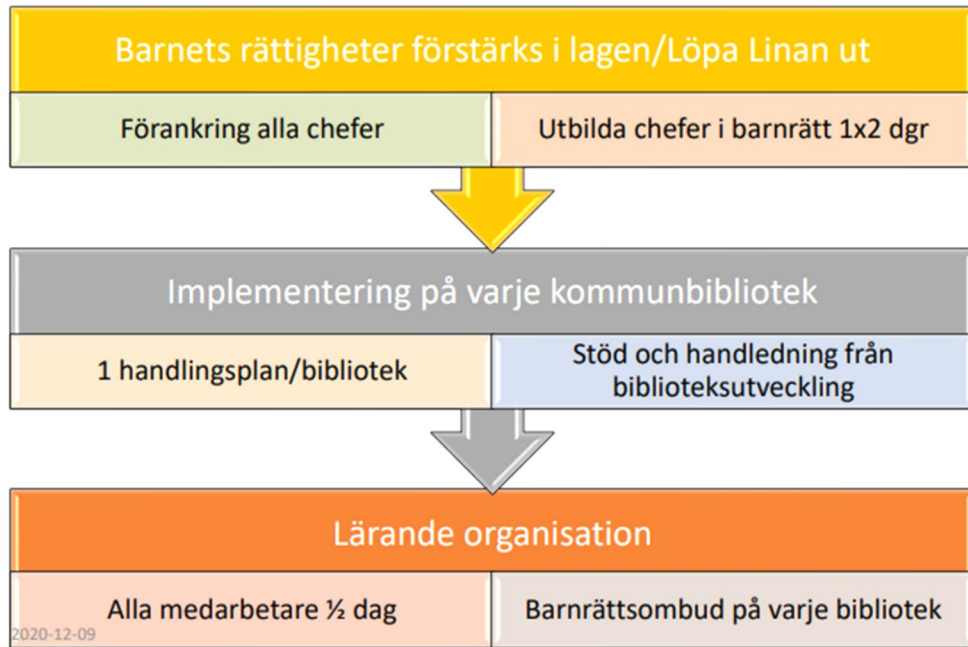

Barnrätt på bibliotek

En prövning kommer sällan ensam...

Processen 2018-2021

Handledning/Processstöd
Utbildare Barnrätt

Monica GW Konsult
Barnrättsstrateg

Därför ska man göra en barnrättsprövning

- Kompensera att barns makt att påverka är begränsad. **Artikel 3, 4, 12**
- Tillgodose barnets rätt till åsiktsfrihet och delaktighet. **Artikel 12**
- Säkerställa barnets rätt till skydd. **Artikel 2, 19, 32-28**
- Främja barnets rätt att utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt, och säkerställa att våra resurser används till det yttersta av vår förmåga för detta ändamål. **Artikel 4, 6, 27, 29**

"Man måste kanske komma hit och skriva in, fylla i något. Eller jag vet inte riktigt...."

Pojke 9 år

"Biblioteken har så dåliga öppettider så man kan inte gå dit."

Flicka 17 år

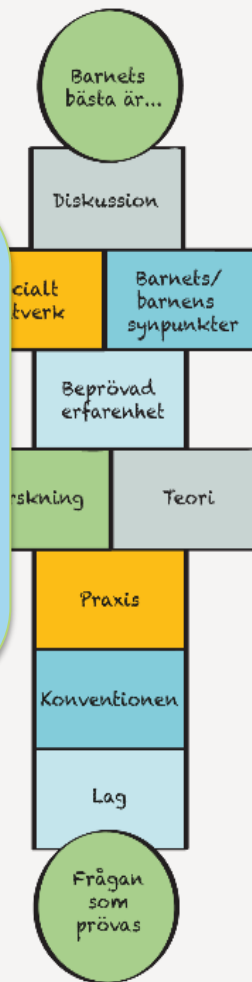
Vad är barnets bästa när det gäller barnets rätt att få tillgång till ett eget bibliotekskort?

Arbetsätt:

1. Ta fram underlag för varje del.
2. Undersök varje del för sig – vad visar det om frågan?
3. Var särskilt noggrann med att se konventionen och som lag.
4. Analysera underlagen tillsammans. För och emellanåt. Skyddsaspekter? Kort och lång sikt?
5. Diskutera barnets bästa och formulera det
6. Analysera och formulera vilka handlingsvägar diskussionen om barnets bästa visade på
7. Om barnets bästa inte fullt ut kan beslutas – beskriv kompensatoriska insatser, på kort och lång sikt, som behövs för att komma så nära barnets bästa som möjligt

"Om man inte får läsa och lära sig läsa blir det svårare i framtiden. Svårare att få jobb. Man klarar skolan bättre om man kan läsa. Det är viktigt att alla kan läsa lika bra."

Pojke 9 år

Barnets bästa är.....

Vår samlade bedömning om vad som är barnets bästa i frågan som prövats är att alla barn från och med förskoleklass per automatik borde få tillgång till ett eget bibliotekskort, oavsett förälders underskrift eller inte.

”Om man ska gå och låna och så kan man inte det... och då säger kompisarna: har du inget lånekort?

Och om man säger nej då tycker dom kanske att man är konstig och då blir man ledsen.”

Flicka 11 år

Men.....

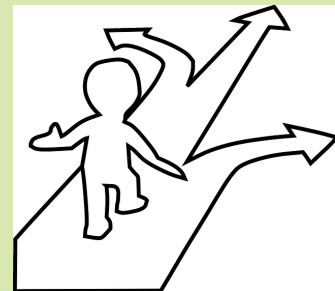

.....med det sagt så utmanas bedömningen av vad som är barnets bästa av begränsningar i

- avgiftssystem på biblioteken,
- barnets mognad i förhållande till möjligheten att förstå vad ett låneavtal innebär,
- barnets rätt till integritet och privatliv vid hantering av påminnelse av försenade lån,
- den lagstiftning som styr barns rättshandlingsförmåga,
 - föräldrars rätt och skyldighet att bestämma om frågor som rör barnet samt deras ansvar för att skydda sitt barn,
 - lagstiftning som styr hur avtal ska hanteras mellan kommun och invånare.

Vägen framåt...så här tänker vi i Karlskoga...

- Folkbiblioteken och de integrerade folk- och skolbiblioteken bör framgent göras helt fria från avgifter kopplade till förseningsavgifter, ersättningskrav och påminnelseavgifter. **(art 2, 3, 4, 6, 12, 28-29)**
- Folkbiblioteken bör snarast ge alla unga från det år de fyller 15 år möjlighet att få ett eget bibliotekskort på det sätt som redan idag sker i t.ex. Örebro och Hallsberg. **(art 2, 12, 13)**
- Undersöka hur blankett och avtal kan tillgängliggöras på samtliga bibliotek i länet med ett jämlikt förfarande. **(art 2, 3, 23)**
- Se över hur blanketter och avtalstexter för ett bibliotekskort kan formuleras på ett sätt som är begripligt för barn och unga. Vi rekommenderar att översynen görs länsgemensamt för att uppnå likvärdighet i länet. **(art 3, 12, 23)**
- Biblioteken behöver se över sina rutiner för att säkra barnets rätt till integritet och sekretess vid utlån och påminnelser. **(art 2, 16)**
- Det är av yttersta vikt att det i framtida rutiner poängteras att det är det enskilda barnet som är rättighetsbärare. Så att biblioteksanställda i varje given situation kan göra en bedömning om situationen är föremål för att överväga särbehandling för det aktuella barnet. **(art 2, 3, 42)**

Tips!

- Fortbilda er – vad är vår skyldighet?
- Barnkonventionen är inget vi bara gör på en onsdag
- Lär tillsammans – diskutera vardagliga dilemman ex. på en APT.
- Barnrättsprövning på olika sätt
 - Ex. bemötande, möblering, ekonomi
- Barnrättsprövning som lärtillfälle
- Våga prova, vi lär genom erfarenhet

Och slutligen...

- Barn är inget perspektiv.
- Barn finns i alla prioriterade grupper
- Barnrätt är en fråga för alla som arbetar på bibliotek
- Vi behöver bli bättre på att våga sätta barnets rättigheter före vuxenmakten.

Tack för oss!

Eva-Carolin Carlbom
Utvecklingsledare
Biblioteksutveckling, Region Örebro län
eva-carolin.carlbom@regionorebrolan.se

Monica Gustafsson-Wallin
Sakkunnig barnrätt, Monica GW Konsult
monicagw64@gmail.com

Emma Elofsson
Verksamhetssamordnare och Barnrättsombud
Karlskoga kommun
emma.elifsson@karlskoga.se

Artikel 31

Barnet har rätt till lek, vila,
fritid och rekreation samt
att fritt delta i det
kulturella och
konstnärliga
livet.

